

DCAT-AP-RONL

Het applicatie profiel van de Europese DCAT-AP standaard voor uitwisseling met regels.overheid.nl

MinBZK Standaard
Werkversie 31 mei 2024

Deze versie:

<https://minbzk.github.io/dcat-ap-ronl/>

Laatst gepubliceerde versie:

<https://regels.overheid.nl/publicaties/dcat-ap-ronl>

Laatste werkversie:

<https://minbzk.github.io/dcat-ap-ronl/>

Redacteur:

[Steven Gort \(ICTU\)](#)

Auteurs:

[Andre van Brussel](#)

[Steven Gort](#)

Doe mee:

[GitHub MinBZK/dcat-ap-ronl](#)

[Dien een melding in](#)

[Revisiehistorie](#)

[Pull requests](#)

Dit document is ook beschikbaar in dit niet-normatieve formaat: [pdf](#)

Dit document valt onder de volgende licentie:
[Creative Commons 0 Public Domain Dedication](#)

Samenvatting

Deze specificatie is onderdeel van regels.overheid.nl.

Doel van dit DCAT profiel is om beschrijvingen van regels te verzamelen in regels.overheid.nl die compatibel zijn met het [DCAT-AP-NL-3.0](#) profiel voor data.overheid.nl.

Het is mede gebaseerd op het toepassingsprofiel van [DCAT-AP-3.0](#) van de EU voor uitwisseling tussen gegevenscatalogi in Nederland. [DCAT-AP-NL-3.0](#) is een doorontwikkeling van [DCAT-AP-DONL-2.0](#).

Status van dit document

Dit is een werkversie die op elk moment kan worden gewijzigd, verwijderd of vervangen door andere documenten. Het is geen door het TO goedgekeurde consultatieversie.

Inhoudsopgave

Samenvatting

Status van dit document

1. Niet-normatieve deel

1.1 Introductie

1.1.1 DCAT-AP NL

1.1.2 Doel DCAT-AP-RONL

1.2 Producten en diensten

1.2.1 Core Public Service Vocabulary Application Profile

1.2.2 Samenwerkende Catalogi

1.2.3 De Uniforme Productnamenlijst (UPL)

1.3 De LegitiMaat

1.3.1 Het bereik van De LegitiMaat

1.3.2 Aanpak

2. Structuur van het toepassingsprofiel

2.1 DCAT als universeel vocabulaire

2.2 Overzicht Klassen

2.3 Relatie andere profielen

3. Klassen

3.1 Regelset - ronl:RulesSet

3.2 Distributie - ronl:Distribution

3.3 Regelservice - ronl:RulesService

4. Waardelijsten

4.1 Analyse - ronl:Analysis

4.2 Methode - ronl:Method

- 4.3 Licentie - ronl:License
- 4.4 Distributie Type - ronl:DistributionType
- 5. **Conformiteit**
- 6. **Lijst met figuren**
- A. **Index**
 - A.1 Begrippen gedefinieerd door deze specificatie
 - A.2 Begrippen gedefinieerd door verwijzing
- B. **Referenties**
 - B.1 Normatieve referenties
 - B.2 Informatieve referenties

§ 1. Niet-normatieve deel

Dit onderdeel is niet normatief.

§ 1.1 Introductie

§ 1.1.1 DCAT-AP NL

Om gestandaardiseerd metadata uit te wisselen tussen verschillende dataportalen heeft Europa het [DCAT-AP-3.0](#) ontwikkeld. [DCAT-AP-3.0](#) is gebaseerd op de "Data Catalog Vocabulary" (DCAT) - specificatie [DCAT-AP-3.0](#), die wordt ontwikkeld door de Dataset Exchange Working Group. DCAT is een RDF-vocabulaire die ontworpen is om de interoperabiliteit tussen op het web gepubliceerde datacatalogi te vergemakkelijken. Dit profiel faciliteert de uitwisseling van metadata van verschillende domeinen tussen Nederlandse datacatalogi van (semi)overheidsorganisaties op lokaal, regionaal en landelijk nivo en tussen Nederlandse datacatalogi en EU datacatalogi. Het definieert het schema en geeft voorbeelden voor het gebruik ervan.

DCAT stelt een dataprovider in staat om datasets en dataservices in een catalogus te beschrijven met behulp van een standaardmodel en vocabulaire dat het gebruik en de aggregatie van metadata uit meerdere catalogi vergemakkelijkt. Dit kan de vindbaarheid van datasets en dataservices vergroten. Het maakt het ook mogelijk om een gedecentraliseerde benadering te hebben voor het

publiceren van datacatalogi en maakt federatief zoeken naar datasets in catalogi op meerdere sites mogelijk met behulp van hetzelfde querymechanisme en dezelfde structuur.

In DCAT worden klassen en eigenschappen van andere gevestigde vocabulaires (ADMS, FOAF) hergebruikt. DCAT maakt gebruik van een bewezen set gemeenschappelijke metadata genaamd "Dublin Core", die in 2009 als ISO 15836-standaard werd gepubliceerd.

Dit document beschrijft het Nederlandse applicatieprofiel op [DCAT-AP-3.0](#). Dit Nederlandse applicatieprofiel - DCAT-AP NL- beantwoordt de vraag over hoe [DCAT-AP-3.0](#) in de praktijk wordt toegepast Nederland.

NOOT: bron

Deze tekst is de introductie van het [DCAT-AP-NL 3.0](#) toepassingsprofiel .

§ 1.1.2 Doel DCAT-AP-RONL

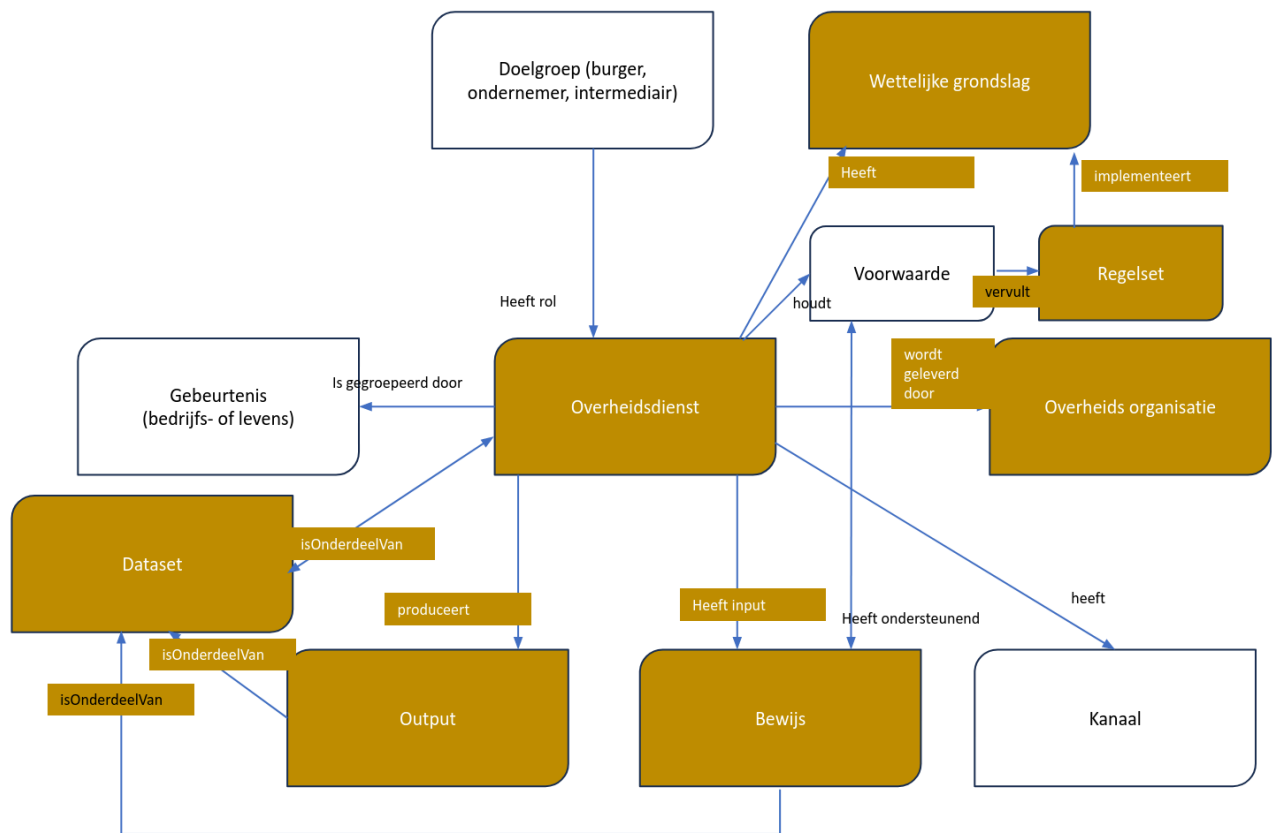
Het doel van dit DCAT-AP-RONL profiel is om beschrijvingen van regels te verzamelen in [regels.overheid.nl](#) die compatibel zijn met het [DCAT-AP-NL-3.0](#) profiel voor [data.overheid.nl](#).

Dit toepassingsprofiel blijft in ontwikkeling. Commentaren, problemen, wensen e.d. kunnen als issue worden gemeld op de [Github pagina](#).

§ 1.2 Producten en diensten

§ 1.2.1 Core Public Service Vocabulary Application Profile

Alle diensten van de overheid zien er in de kern hetzelfde uit. In de figuur hieronder zie je wat van de kenmerken van overheidsdiensten, die we tot nu toe allemaal op onze eigen manier vastleggen. Neem notie van de **Dataset** aan de Output kant én **Regelset** bij de Wettelijke grondslag en Voorwaarde.

Figuur 1 CPSV-AP in vereenvoudigde vorm.

De [*Core Public Service Vocabulary Application Profile \(CPSV-AP\)*](#) is een herbruikbare en gemeenschappelijke dataset om Europese overheidsdiensten te beschrijven. Het doel is om de beschrijving van publieke diensten te harmoniseren en een goed niveau van interoperabiliteit te garanderen. Het is een EC-oplossing.

In Nederland vullen we dat in met de [*Samenwerkende Catalogi \(SC\)*](#) en [*Uniforme Productnamenlijst*](#); plus de voorzieningen voor [*Single Digital Gateway \(SDG\)*](#). Die zijn gebaseerd op een Europees metamodel.

§ 1.2.2 Samenwerkende Catalogi

De [*Samenwerkende Catalogi \(SC\)*](#) is een set afspraken over het uitwisselen van informatie over producten en diensten van de overheid op het internet. Door productinformatie te labelen met afgesproken labels en waarden kan deze hergebruikt worden. Zo kan bijvoorbeeld een gemeente ook producten en diensten van de provincie, het waterschap of het Rijk op de eigen website aanbieden.

Overheidsorganisaties publiceren informatie over hun productie en diensten volgens de Samenwerkende Catalogi-standaard. Dit betekent dat zij een product of dienst binnen hun eigen

website de juiste metadata geven en op een machine-leesbare wijze beschikbaar stellen volgens deze standaard.

Deze informatie wordt dagelijks verzameld in een landelijke virtuele catalogus. Deze catalogus, die informatie over ruim 50.000 producten en diensten bevat, is dus altijd up-to-date. Deze catalogus is vervolgens te raadplegen via een open koppelvlak (API) zodat deze functionaliteit in elke website of voorziening kan worden geïntegreerd.

§ 1.2.3 De Uniforme Productnamenlijst (UPL)

De [*Uniforme Productnamenlijst*](#) is een lijst met uniforme naamgeving voor de producten en diensten die de Nederlandse overheid biedt aan burgers en bedrijven. De nadruk daarbij ligt op producten en diensten waarbij er interactie met burgers en bedrijven is, zoals een aanvraag, melding of verplichting. Producten en diensten zoals onderhoud van de groenvoorziening of het wegnen zijn daarom niet in de UPL opgenomen. Iedere overheidsorganisatie is vrij om te bepalen wat haar producten en diensten zijn en welke naam zij daaraan geeft. Met name bij gemeenten zorgt dat voor een veelvoud aan producten en diensten, die eigenlijk in essentie hetzelfde zijn.

Om de vindbaarheid en het hergebruik van productinformatie te verbeteren is de [*Uniforme Productnamenlijst*](#) (UPL) ontwikkeld. De lijst zorgt voor synergie in het heterogene productaanbod. De uniforme productnamen worden gebruikt om op een eenduidige manier de productinformatie van de overheid in voorzieningen te integreren, ongeacht bestuurslaag, naamgeving of granulariteit.

De actuele UPL vinden we hier: [*Volledige UPL Actueel*](#).

Omdat het producten- en dienstenaanbod van de Nederlandse overheid regelmatig verandert, wordt de UPL vier keer per jaar bijgewerkt. Daarbij worden soms productnamen als ‘vervallen’ gemarkeerd. In sommige gevallen wordt de productnaam ‘opgevolgd’ door een nieuwe productnaam. Oude productnamen worden nooit weggegooid, maar blijven beschikbaar in de volledige historische productnamenlijst

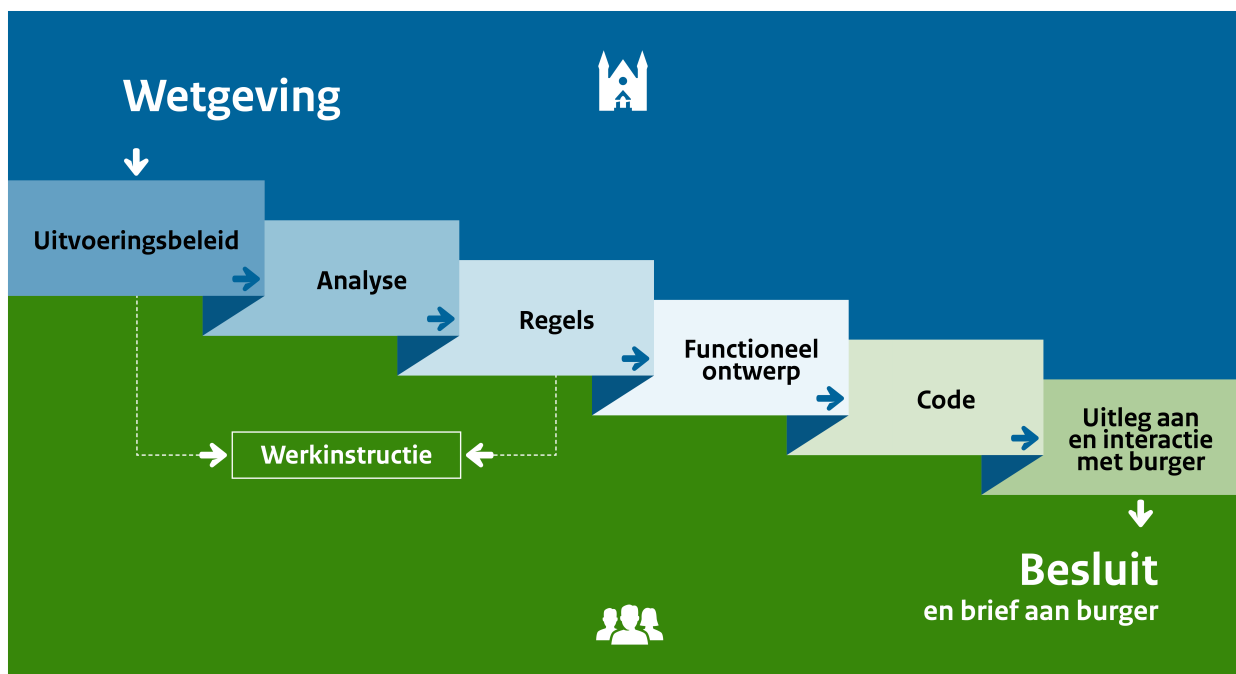
§ 1.3 De LegitiMaat

In opdracht van het ministerie van BZK hebben experts [*De LegitiMaat*](#) ontwikkeld. Dit is een visitatie-instrument om de geautomatiseerde uitvoering van wetten door de overheid op een gestandaardiseerde manier inzichtelijk te maken en te (laten) beoordelen. [*De LegitiMaat*](#) gaat uit van drie perspectieven: juridisch, ontwikkel en accountperspectief.

§ 1.3.1 Het bereik van De LegitiMaat

De LegitiMaat gaat het om het gehele proces van wet tot aan individueel besluit en daarna, reactie van de ontvangers (telefoontjes, klachten, bezwaren) en de keteneffecten. Het is maatschappelijk zeer relevant dat dit proces beter inzichtelijk wordt. Daarmee verhogen we de transparantie. Met *De LegitiMaat* kan beoordeeld worden of de wetten, de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en het verbod van discriminatie zijn nageleefd.

Als de overheid besluiten neemt in individuele gevallen waarbij het gaat om grote aantallen en veel vergelijkbare repeterende taken, gaat dit vaak geautomatiseerd. Hiervoor moet de wet vertaald worden en moet bepaald worden hoe de wet wordt uitgevoerd. Na gesprekken met de professionals hebben we dit proces in de volgende stappen onderscheiden.

Figuur 2 Processen wetsuitvoering

Deze procesplaat is een illustratie, geen voorschrift. Elke organisatie zal het proces op een eigen manier hebben ingericht. Dat blijft in stand. De procesplaat en de onderverdeling in *De LegitiMaat*, is een manier om het gesprek te voeren én zijn een opmaat voor de standaardisatie van metadaten van regelspecificatie sets m.b.v. dit applicatieprofiel.

§ 1.3.2 Aanpak

Verplichte velden voor regels.overheid.nl over de linkerkant van de flow zijn relaties met wetgeving, maar er kunnen 3 extra relaties zijn:

- uitvoeringsbeleid (bron: [[PUC](#)], eigen website organisatie)
- analyseren (zoals gepubliceerd in analysetools, wetsanalyse-editors, enz.)
- werkinstructies (gepubliceerd in [[PUC](#)] of online in handboeken)

Voor de items aan de rechterkant van de stroom moeten we een klasse distributie aanbieden om te beschrijven:

- functionele ontwerpen / koppelingen naar functionele ontwerpen in een Git-based-register (documentatie)
- algoritmes / code / applicaties waar regels worden uitgevoerd, gepubliceerd in een Git-based-register (uitvoering)
- handmatige procedures; grotendeels intern gepubliceerd (procesbeschrijvingen)

Het is belangrijk om vast te stellen: wat wordt opgeslagen/beschreven als onderdeel van de regelspecificatie set en waaraan kan worden gekoppeld.

- Hieruit volgt dat alle objecten aan de linkerkant van regels in de stroom moeten worden gekoppeld.
- Alle objecten aan de rechterkant kunnen deel uitmaken van de regelspecificatie set.

Elke regelspecificatie set heeft een URI nodig die kan worden gebruikt om te linken in openbare communicatie/brieven.

§ 2. Structuur van het toepassingsprofiel

§ 2.1 DCAT als universeel vocabulaire

Het toepassingsprofiel in dit document is gebaseerd op de specificatie van de Data Catalog Vocabulary (DCAT), ontwikkeld onder verantwoordelijkheid van de Government Linked Data Working Group van W3C. DCAT is een RDF-vocabulaire dat is ontworpen om interoperabiliteit tussen gegevenscatalogi gepubliceerd op het web te vergemakkelijken. Waar nodig worden aanvullende klassen en eigenschappen uit andere bekende vocabulaires hergebruikt.

Het DCAT vocabulaire bestaat uit klassen en eigenschappen.

- **Klassen beschrijven dingen:** Ze hebben niet allemaal een URI, maar het wordt aanbevolen om ze van een URI te voorzien. Een klasse beschrijft (complexe) dingen met vergelijkbare karakteristieken zoals personen, organisaties, datasets of API's.

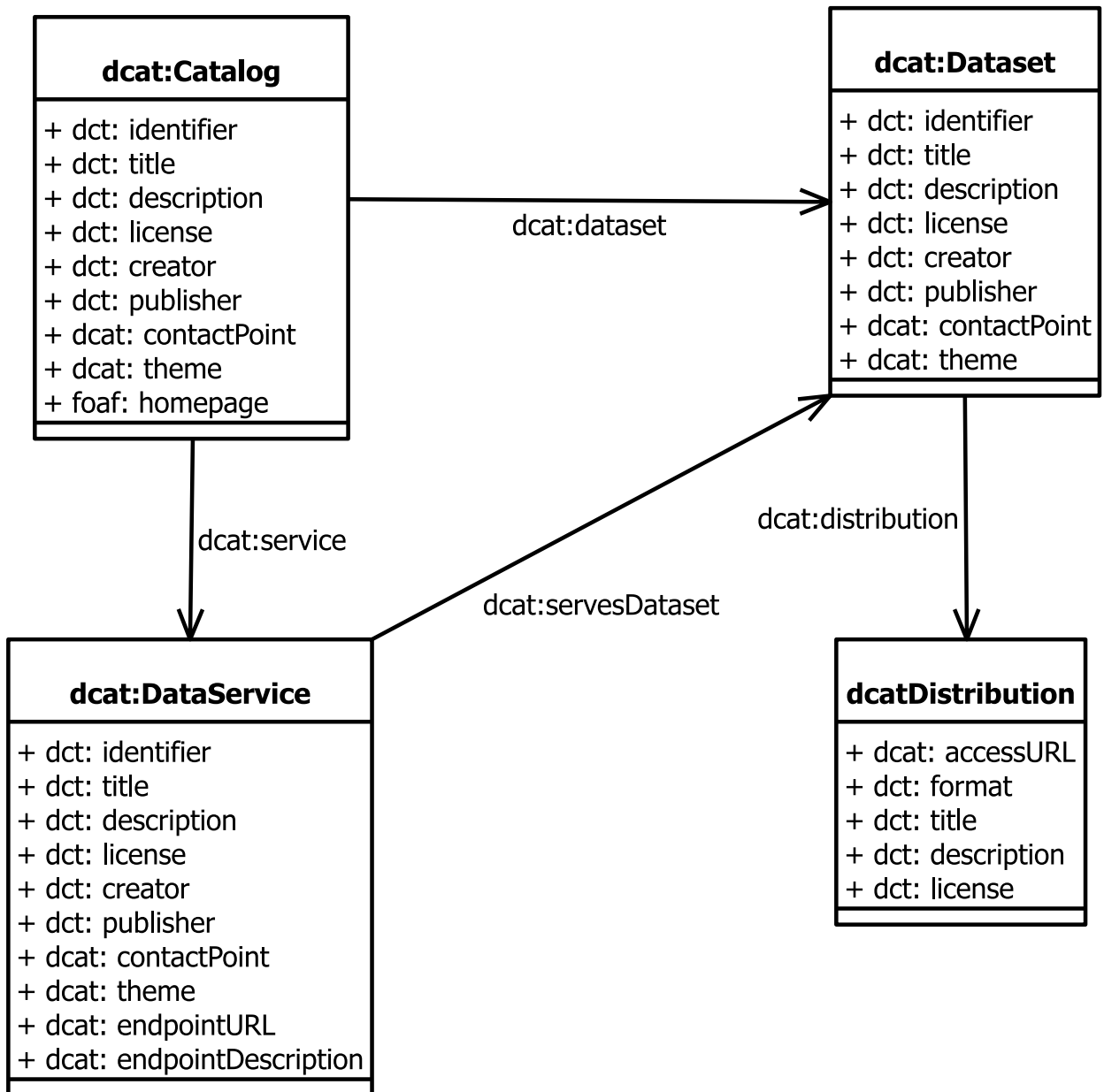
- **Klassen hebben eigenschappen:** De eigenschappen zijn de attributen die deze dingen beschrijven. Sommige eigenschappen komen in meer dan één klasse voor, een titel bijvoorbeeld is een veel voorkomend attribuut. Andere eigenschappen zijn zeer gespecialiseerd, zoals een bestandsformaat dat alleen zinvol is voor een gegevensbestand.
- **Eigenschappen kunnen eenvoudig of complex zijn:** sommige eigenschappen worden direct beschreven in bijvoorbeeld door mensen leesbare tekst of een datum (deze eigenschappen zijn ookwel owl:DatatypeProperty) en andere eigenschappen bevatten relaties naar andere objecten (een owl:ObjectProperty).

Over het algemeen kan een klasse herkend worden aan de schrijfwijze: De naam van een eigenschap begint met een kleine letter zoals `dcat:dataset`, terwijl de naam van een klasse begint met een hoofdletter zoals `dcat:Dataset`.

Klassen en eigenschappen worden gebruikt om de metadata op een gestructureerde manier aan te leveren.

§ 2.2 Overzicht Klassen

Het volgende diagram geeft een overzicht van de basis functionaliteit van [DCAT-AP-3.0](#) en dient als startblok voor het begrijpen van de constructie. LET OP, er zijn dus meer klassen, eigenschappen en relaties dan weergegeven zoals te zien in Klassen.

Figuur 3 DCAT 3.0 in het kort.

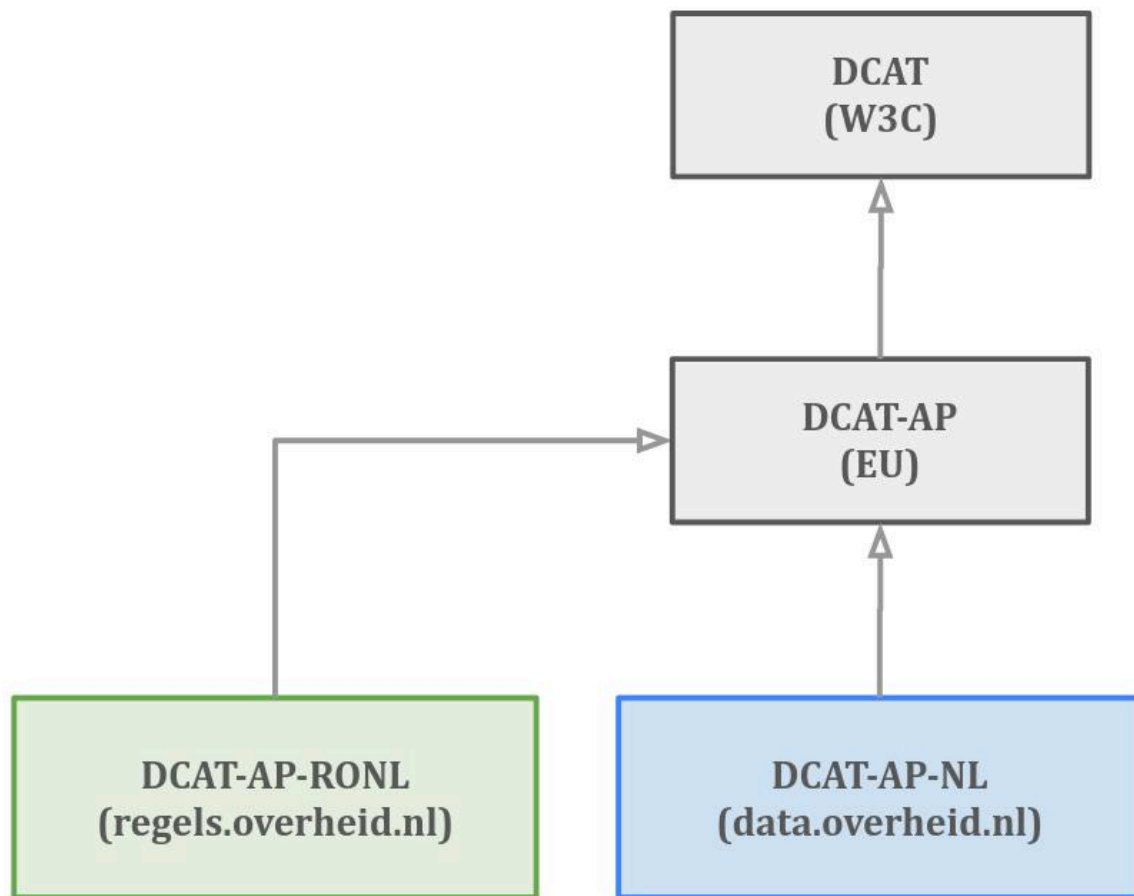
NOOT: bron

Deze tekst van DCAT als universeel vocabulaire en Overzicht klassen is de integraal overgenomen van het [DCAT-AP-NL 3.0](#) toepassingsprofiel .

§ 2.3 Relatie andere profielen

In deze versie zijn de nieuwe mogelijkheden van het toepassingsprofiel van de EU ([DCAT-AP-3.0](#)) meegenomen, samen met aanpassingen op basis van ervaring welke is opgedaan sinds [DCAT-AP-DONL-1.1](#). DCAT-AP-RONL is compatible met bovenstaande standaarden, wat betekent dat een

profiel dat voldoet aan DCAT-AP-RONL ook verwerkt kan worden binnen [Data Catalog Vocabulary \(DCAT\) - Version 2](#) en [DCAT-AP 2.1](#).

Figuur 4 DCAT-AP-RONL positionering

Om zoveel mogelijk scenario's te ondersteunen, verplichten de originele [Data Catalog Vocabulary \(DCAT\) - Version 2](#) van het W3C en het toepassingsprofiel van de EU ([DCAT-AP-3.0](#)) weinig. Omdat [regels.overheid.nl](#) alleen de Nederlandse overheid betreft kunnen we meer informatie van gebruikers vragen. Daarmee worden regels beter vindbaar.

§ 3. Klassen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste klassen van het applicatieprofiel benoemd en beschreven. Deze klassen vormen de kern van het applicatieprofiel. De eigenschappen en de bijbehorende beperkingen die van toepassing zijn in de context van dit profiel worden in tabelvorm weergegeven. Elke rij komt overeen met één eigenschap. De eigenschappen worden in sub paragrafen verder toegelicht.

De niet beschreven klassen en eigenschappen behoren conform [DCAT-AP-NL-3.0](#) toegepast te worden.

§ 3.1 Regelset - `ronl:RulesSet`

Een regelspecificatie set is een zinvolle verzameling van samenhangende regelspecificaties, die beheerd of gepubliceerd wordt door één organisatie, en in één of meer formaten beschikbaar of downloadbaar is.

§ 3.2 Distributie - `ronl:Distribution`

Een distributie beschrijft hoe een (deel van) een regelspecificatie set te verkrijgen is. Een distributie levert rechtstreeks dát deel in een specifiek formaat op.

Voorbeelden zijn:

- functionele ontwerpen / koppelingen naar functionele ontwerpen in een Git-based-register (documentatie)
- algoritmes / code / applicaties waar regels worden uitgevoerd, gepubliceerd in een Git-based-register (uitvoering)
- handmatige procedures; grotendeels intern gepubliceerd (procesbeschrijvingen)

§ 3.3 Regelservice - `ronl:RulesService`

Beschrijft de webservice(s) die voor het oproepen van de geautomatiseerde uitvoering van regelspecificatie sets als communicatiemechanisme beschikbaar zijn.

Deze `ronl:RulesService` is een variant op de `dcatalog:DataService` klasse die in versie 2 van DCAT is geïntroduceerd. Het biedt uitgebreidere mogelijkheden om geautomatiseerde toegang tot executeerbare regelspecificatie set(s) te beschrijven dan mogelijk is in de klasse `ronl:Distribution`.

De `ronl:RulesService` klasse is evenals de `dcatalog:DataService` klasse optioneel. Dat betekent dat het mogelijk is om executeerbare regelspecificatie sets óók te beschrijven met de klasse `ronl:Distribution`.

§ 4. Waardelijsten

Binnen dit toepassingsprofiel worden de onderstaande waardelijsten toegepast.

§ 4.1 Analyse - `ronl:Analysis`

Bevat termen die de gebruikte (wets)analyse van een `ronl:RulesSet` beschrijven.

§ 4.2 Methode - `ronl:Method`

Bevat termen die de gebruikte methode(n) van een `ronl:RulesSet` beschrijven.

§ 4.3 Licentie - `ronl:License`

Bevat termen die de licentie van een `ronl:RulesSet` óf `ronl:Distribution` beschrijven.

§ 4.4 Distributie Type - `ronl:DistributionType`

Bevat termen die het type van een `ronl:Distribution` beschrijven.

§ 5. Conformiteit

Naast onderdelen die als niet normatief gemarkeerd zijn, zijn ook alle diagrammen, voorbeelden, en noten in dit document niet normatief. Verder is alles in dit document normatief.

§ 6. Lijst met figuren

[Figuur 1 CPSV-AP in vereenvoudigde vorm.](#)

[Figuur 2 Processen wetsuitvoering](#)

[Figuur 3 DCAT 3.0 in het kort.](#)

[Figuur 4 DCAT-AP-RONL positionering](#)

§ [A. Index](#)

§ [A.1 Begrippen gedefinieerd door deze specificatie](#)

§ [A.2 Begrippen gedefinieerd door verwijzing](#)

§ [B. Referenties](#)

§ [B.1 Normatieve referenties](#)

[DCAT_20]

[Data Catalog Vocabulary \(DCAT\) - Version 2](#). World Wide Web Consortium. February 2020.
URL: <https://www.w3.org/TR/vocab-dcat-2/>

[DCAT-AP-3.0]

[DCAT-AP-3.0](#). Bert Van Nuffelen. 2024-02-12. URL: <https://semiceu.github.io/DCAT-AP/releases/3.0.0/>

[DCAT-AP-DONL-1.1]

[DCAT-AP-DONL-1.1](#). Kennis- en exploitatiecentrum voor Officiële Overheidspublicaties.. 2022-11-24. URL: <https://dcat-ap-donl.readthedocs.io/en/latest/>

[DCAT-AP-NL-3.0]

[DCAT-AP-NL-3.0](#). Jan Skornsek, Ine de Visser. 2024-04-16. URL: <https://docs.geostandaarden.nl/dcat/dcat-ap-nl30/>

[DCATAP_21]

[DCAT-AP 2.1](#). The Publications Office of the European Union.. URL: <https://joinup.ec.europa.eu/collection/semantic-interoperability-community->

semic/solution/dcat-application-profile-data-portals-europe/release/210

[RONL]

regels.overheid.nl. ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.. URL: <https://regels.overheid.nl>

§ **B.2 Informatieve referenties**

[CPSV-AP]

[Core Public Service Vocabulary Application Profile \(CPSV-AP\)](https://semiceu.github.io/CPSV-AP/releases/3.2.0/). Core Public Service Vocabulary Working Group.. 2024-05-06. URL: <https://semiceu.github.io/CPSV-AP/releases/3.2.0/>

[DCAT-AP-DONL-2.0]

[DCAT-AP-DONL-2.0](https://dataoverheid.github.io/dcat-ap-donl/). Jan Meijer; Huub van Oers; Kees Trautwein. data.overheid.nl.. 2022-11-24. URL: <https://dataoverheid.github.io/dcat-ap-donl/>

[DONL]

data.overheid.nl. Kennis- en exploitatiecentrum voor Officiële Overheidspublicaties.. URL: <https://data.overheid.nl>

[LM]

[De LegitiMaat](https://regels.overheid.nl/publicaties/legitimaat). ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.. Juli 2022. URL: <https://regels.overheid.nl/publicaties/legitimaat>

[PUC]

[Publicatieplatform UitvoeringsContent \(PUC\)](https://puc.overheid.nl/). Logius.. URL: <https://puc.overheid.nl/>

[SC]

[Samenwerkende Catalogi \(SC\)](https://www.logius.nl/domeinen/interactie/samenwerkende-catalogi/wat-is-het). Logius.. URL: <https://www.logius.nl/domeinen/interactie/samenwerkende-catalogi/wat-is-het>

[SDG]

[Single Digital Gateway \(SDG\)](https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/europa/single-digitale-gateway/). Europees Parlement.. 2 oktober 2018. URL: <https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/europa/single-digitale-gateway/>

[UPL]

[Uniforme Productnamenlijst](https://standaarden.overheid.nl/upl). Logius.. URL: <https://standaarden.overheid.nl/upl>

[Volledige-UPL]

[Volledige UPL Actueel](https://standaarden.overheid.nl/owms/oquery/UPL-actueel.plain). Logius.. URL: <https://standaarden.overheid.nl/owms/oquery/UPL-actueel.plain>